

Palmsöndagen - år B

Välsignelse av palmkvistar

Kära vänner, under fastan har vi strävat att i botens och kärlekens anda bereda oss att rätt fira påsken. I dag har vi samlats för att med hela kyrkan komma ihåg hur vår Herre drog in i sin stad Jerusalem. Han gick lidandet och döden till mötes, och när han uppstod från de döda fullbordade han påskens mysterium. Låt oss nu med hängiven tro följa honom på hans lidandes väg, så att vi får del av korsets nåd och uppståndelsens härlighet.

Låt oss bedja.

Allsmäktige, evige Gud, välsigna + dessa (gröna) kvistar, och låt oss, som i jubel följer Kristus konungen, i honom finna vägen till det himmelska Jerusalem. Han som lever och råder från evighet till evighet. Amen.

Evangelium - Mark 11:1-10

Läsning ur det heliga evangeliet enligt Markus. När de närmade sig Jerusalem och var vid Betfage och Betania vid Olivberget skickade han i väg två av sina lärjungar och sade till dem: »Gå bort till byn där framme. När ni kommer in i den hittar ni genast en ungåsna som står bunden där, en som ännu ingen har suttit på. Ta den och led hit den. Om någon frågar er vad ni gör, så svara: Herren behöver den, och han skall strax skicka tillbaka den.« De gav sig i väg och såg en

ungåsna stå bunden ute på gatan vid en port, och de tog den. Några av dem som stod där frågade: »Vad gör ni? Tar ni åsnan?» Lärjungarna svarade som Jesus hade sagt, och då lät man dem gå. De ledde åsnan till Jesus och lade sina mantlar på den, och han satte sig upp på den. Och många bredde ut sina mantlar på vägen, andra strödde ut löv som de tog från träden runt om. Och de som gick före och de som följde efter ropade: »*Hosianna! Välsignad är han som kommer i Herrens namn. Välsignat vår fader Davids rike som nu kommer! Hosianna i höjden!*« Så lyder Herrens evangelium.

(I mässan utan procession:

Ingångsantifon (jfr Joh 12:12-13, Ps 24:9-10)

Sex dagar före påsken var Herren på väg till Jerusalem. Då sprang Jerusalems barn ut för att möta honom. De bar palmkvistar i händerna, de ropade och sjöng:

+ Hosianna i höjden! Välsignad är du som kom till oss i stor barmhärtighet.

Höj, ni portar, era huvuden, höj dem, ni eviga dörrar, för att ärans konung må draga dit in.

+ Hosianna...

Vem är denne ärans konung? Det är Herren Sebaot, han är ärans konung.

+ Hosianna...

Inledning

Den vecka som vi påbörjar idag, kallas för Stilla veckan. Under denna vecka minns vi den sista veckan i Jesu jordiska liv. Hans sista dagar och timmar som har en omätbar stor betydelse för vår frälsning. På denna söndag - sex dagar före påsk minns vi Jesu högtidliga intåg i Jerusalem. Detta intåg påminde om Israels folks kungars intåg. Men vi minns också att Jesus vid detta tillfälle grät över staden, eftersom hon inte förstod vem det var som hade kommit till henne. Jerusalems invånare skulle bara inom några få dagar förkasta honom och utlämna honom till romarna till att korsfästas. Jesus skulle komma att dö för Jerusalems invånare men också för jordens alla folk. Genom sin död på korset öppnade Jesus frälsningens port för oss.

HERRE - Tjänaren som har förkunnats av profeterna. Du tog på dig våra synder och överträdelser. Herre, förbarma dig.

KRISTUS - Mild och ödmjuk Konung. Du kom, för att skänka människorna frid på jorden. Kristus, förbarma dig.

HERRE - upphöjd av Fadern. Av honom har du fått det namn som står över alla andra namn. Herre, förbarma dig.)

Kollektbön

Allsmäktige, evige Gud, för att ge oss en förebild i ödmjukhet ville du att vår Frälsare blev människa och lydig intill döden på ett kors. Låt oss i alla livets skiften hålla fast vid honom som härdade ut till slutet, och låt oss en gång få dela hans härlighet. Genom honom, Jesus Kristus...

Första läsningen - Jes 50:4-7 (Jag gömde inte ansiktet när de skymfade mig)

Läsning ur profeten Jesajas bok.
Herren Gud har gett mig en lärjunges tunga,
så att jag kan inge den trötte mod.
Varje morgon gör han mitt öra villigt
att lyssna på lärjungars vis.
När Herren Gud öppnade mina öron
gjorde jag inte motstånd,
drog mig inte undan.
Jag lät dem prygla min rygg
och slita mig i skägget,
jag gömde inte ansiktet
när de skymfade mig och spottade på mig.
Herren Gud hjälper mig,
därför känner jag inte skymfen,
därför gör jag mitt ansikte hårt som flinta,
jag vet att jag inte blir sviken.
Så lyder Herrens ord.

Responsoriepsalm Ps 22

R. Min Gud, min Gud,
varför har du övergivit mig? (620)

Alla som ser mig smädar mig, *
de spärrar upp munnen, de skakar huvudet:
”Befall dig åt Hérren! *
Han må befría honom,
han må rädda honom, *
ty han har ju behág till honom.”
Hundar ómger mig, *
de ondas hop har kríngränt mig,
de har genomborrat mina händer och fötter, *
jag kan räkna alla mina bén.

De delar mina kläder méllan sig *
och kastar lott om min klädnad.
Men du, Herre, var inte fjärran, *
du min styrka, skynda till min hjälp.

Då skall jag förkunna ditt namn för mina bröder, *
mitt i församlingen skall jag prisa dig:
Ni som fruktar Herren, lóva honom, †
ära honom, alla Jakobs bárn, *
och bäva för honom, alla Israels bárn.

Andra läsningen - Fil 2:6-11 (Kristus blev lydig intill döden)

Läsning ur Paulus brev till filipperna.

Kristus Jesus ägde Guds gestalt men vakade inte över sin jämlikhet med Gud utan avstod från allt och antog en tjänares gestalt då han blev som en av oss. När han till det yttre hade blivit människa gjorde han sig ödmjuk och var lydig ända till döden, döden på ett kors. Därför har Gud upphöjt honom över allt annat och gett honom det namn som står över alla andra namn, för att alla knän skall böjas för Jesu namn, i himlen, på jorden och under jorden, och alla tungor bekänna att Jesus Kristus är herre, Gud fadern till ära.

Så lyder Herrens ord.

Lovsång

Kristus var för vår skull lydig ända till döden, döden på ett kors. Därför har Gud upphöjt honom och gett honom det namn som står över alla namn.

Evangelium - Mark 14:1 - 15:47

I Vår Herre Jesu Kristi lidande enligt evangelisten Markus.

Det var två dagar kvar till påsken och det osyrade brödets högtid. Överstepräster och de skrifflärda sökte efter ett sätt att kunna gripa Jesus med list och döda honom. De sade:

II ”Inte under själva helgen, för då kan det bli oro bland folket.”

I Medan han var i Betania och låg till bords hemma hos Simon den spetälske kom en kvinna med en flaska dyrbar äkta nardusbalsam. Hon bröt upp flaskan och hällde ut alltsammans över hans huvud. Några blev förargade och sade till varandra:

II ”Vilket slöseri med balsam. För den oljan hade man ju kunnat få mer än trehundra denarer att ge åt de fattiga.”

I Och de grälade på henne. Men Jesus sade:

+ ”Låt henne vara! Varför gör ni henne ledsen? Hon har gjort en god gärning mot mig. De fattiga har ni alltid hos er, och dem kan ni göra gott mot när ni vill, men mig har ni inte alltid. Hon har gjort vad hon kunde. I förväg har hon sörjt för att min kropp blev smord till begravningen. Sannerligen, överallt i världen där evangeliet förkunnas skall man också berätta vad hon gjorde och komma ihåg henne.”

I Men Judas Iskariot, en av de tolv, gick till översteprästerna för att förråda honom. De blev glada och lovade att ge honom pengar. Och han sökte efter ett lämpligt tillfälle att förråda Jesus.

Första dagen av det osyrade brödets högtid, när påsklammen slaktades, frågade lärjungarna:

II ”Vart vill du att vi skall gå för att ordna påskmåltiden åt dig?”

I Då skickade han i väg två av dem och sade åt dem:

+ ”Gå in till staden. Där möter ni en man som bär på en vattenkruka. Följ efter honom, och där han går in skall ni säga till den som äger huset: Mästaren frågar: Var är salen där jag kan äta påskmåltiden med mina lärjungar? Då visar han er till ett stort rum i övervåningen som redan står färdigt. Där skall ni ordna för oss.”

I Lärjungarna gav sig i väg, och när de kom in i staden fann de att allt var som han hade sagt, och de ordnade för påskmåltiden.

På kvällen kom han dit med de tolv. Medan de låg till bords och åt sade Jesus:

+ ” Sannerligen, en av er kommer att förråda mig, han som äter med mig.”

I Då blev de bedrövade och frågade honom, den ene efter den andre:

II ”Det är väl inte jag?”

I Han svarade:

+ ”Det är en av de tolv, han som doppar i skålen tillsammans med mig. Människosonen går bort, som det står skrivet om honom, men ve den människa genom vilken Människosonen blir förrådd! Det hade varit bäst för den människan om hon aldrig hade blivit född.”

I Medan de åt tog han ett bröd, läste tackbönen, bröt det och gav åt dem och sade:

+ ”Ta detta, det är min kropp.”

I Och han tog en bägare, tackade Gud och gav åt dem, och de drack alla ur den. Han sade:

+ ”Detta är mitt blod, förbundsblodet som blir utgjutet för många. Sannerligen, aldrig mer skall jag dricka av det vinstocken ger förrän den dag då jag dricker det nya vinet i Guds rike.”

I När de hade sjungit lovsången gick de ut till Olivberget. Där sade Jesus till dem:

+ ”Ni skall alla komma på fall, ty det står skrivet: *Jag skall dräpa herden, och fåren skall skingras.* Men när jag har uppstått skall jag gå före er till Galiléen.”

I Då svarade Petrus:

II ”Även om alla andra kommer på fall, så skall inte jag göra det!”

I Jesus sade:

+ ”Sannerligen, redan i natt, innan tuppen har galt två gånger, skall du tre gånger ha förnekat mig.”

I Men Petrus försäkrade: ”

II ”Om jag så måste dö med dig, skall jag aldrig förneka dig.”

I Och detsamma sade alla de andra.

Så kom de till ett ställe som heter Getsemane, och han sade till lärjungarna:

+ ”Sitt kvar här, medan jag ber.”

I Men han tog med sig Petrus, Jakob och Johannes. Bävande och ångest kom över honom, och han sade till dem:

+ ”Min själ är bedrövad ända till döds. Stanna här och vaka.”

I Han gick lite längre bort, föll ner på marken och bad att få slippa denna stund, om det var möjligt. Han sade:

+ ”Abba! Fader! För dig är allting möjligt. Ta denna bägare från mig. Men inte som jag vill, utan som du vill.”

I När han kom tillbaka fann han att de sov, och han sade till Petrus:

+ ”Simon, sover du? Orkade du inte hålla dig vaken en enda timme? Vaka, och be att ni inte utsätts för prövning. Anden vill, men kroppen är svag.”

- I** Så gick han bort igen och bad med samma ord. När han kom tillbaka fann han igen att de sov; de kunde inte hålla ögonen öppna, och de visste inte vad de skulle svara. För tredje gången kom han tillbaka, och då sade han:
- +** ”Ja, ni sover och vilar er! Det räcker nu. Stunden är inne, Människosonen skall överlämnas i syndarnas händer. Stig upp, låt oss gå. Här kommer han som skall förråda mig.”
- I** Medan han ännu talade kom Judas, en av de tolv, och med honom en folkhop med svärd och påkar, utsänd från översteprästerna och de skrifflärda och de äldste. Förrädaren hade kommit överens med dem om ett tecken:
- II** ”Den som jag kysser är det. Grip honom och för bort honom under säker bevakning!”
- I** När han nu kom dit gick han genast fram till Jesus.
- II** ”Rabbi”,
- I** sade han och kysste honom. Då grep de Jesus och höll fast honom. Men en av dem som stod där drog sitt svärd, slog till mot översteprästens tjänare och högg av honom örat. Då sade Jesus till dem:
- +** ”Som mot en rövare har ni gått ut med svärd och påkar för att fångsla mig. Var dag har jag varit med er i templet och undervisat utan att ni har gripit mig. Men skriftens ord skulle gå i uppfyllelse.”
- I** Alla övergav honom och flydde. En ung man som bara hade ett linneskynke på sig ville följa med

Jesus. Honom tog de fast, men han lämnade skynket kvar och sprang sin väg naken.

De förde Jesus till översteprästen, och där samlades alla översteprästerna och de äldste och de skriftlärda. Petrus följde efter på avstånd, ända in på översteprästens gård, och där satt han sedan bland tjänarna och värmde sig vid elden. Översteprästerna och hela rådet sökte få fram vittnesmål mot Jesus för att kunna döma honom till döden, men de lyckades inte. Många vittnade falskt mot honom, och deras vittnesmål stämde inte överens. Några kom med det falska vittnesmålet att de hade hört honom säga:

- II ”Jag skall riva ner detta tempel som är byggt av människohand och på tre dagar bygga upp ett annat som inte är gjort av människohand.”
- I Men inte heller nu stämde vittnesmålen överens. Då reste sig översteprästen från sin plats och frågade Jesus:
- II ”Skall du inte svara på deras beskyllningar?”
- I Men han teg och svarade ingenting. Då ställde översteprästen ännu en fråga:
- II ”Är du Messias, den Välsignades son?”
- I Jesus svarade:
- + ”Det är jag, och *ni skall få se Människosonen sitta på Maktens högra sida och komma bland himlens moln.*”
- I Då slet översteprästen sönder sina kläder och sade:

II ”Vad skall vi nu med vittnen till? Ni har hört hädelsen. Vad anser ni?”

I Alla fann att han förtjänade döden. Och några började spotta på honom, de band för ögonen på honom och slog honom och sade:

II ”Visa att du är profet!”

I Och vakterna gav honom örfilar.

Petrus var nere på gården. Då kom en av översteprästens tjänsteflickor, och när hon fick syn på honom där han satt och värmde sig såg hon på honom och sade:

II ”Du var också med Jesus, han från Nasaret.”

I Men Petrus förnekade detta:

II Jag förstår inte alls vad du menar.”

I Och han gick ut på den yttre gården. När flickan fick se honom där sade hon återigen till dem som stod i närheten:

II ”Han är en av dem!”

I Petrus förnekade det på nytt. Strax efteråt sade de som stod där till Petrus:

II ”Visst är du en av dem, du är ju från Galiléen.”

I Då svor han och bedyrade: ”

II Jag känner inte den där mannen som ni talar om!”

I I samma ögonblick gol tuppen för andra gången. Då kom Petrus ihåg detta som Jesus hade sagt till honom: ”Innan tuppen har galt två gånger skall du tre gånger ha förnekat mig.” Och han brast i gråt.

Tidigt på morgonen överlade översteprästerna med de äldste och de skrifflärda, hela rådet. De lät binda Jesus och förde bort honom och överlämnade honom till Pilatus. Pilatus frågade honom:

II ”Du är alltså judarnas kung?”

I Han svarade:

+ ”Du själv säger det.”

I Översteprästerna riktade många anklagelser mot honom, och då frågade Pilatus honom:

II ”Har du ingenting att svara? Du hör ju hur de anklagar dig!”

I Men han svarade ingenting mera, och Pilatus blev förvånad.

Vid högtiden brukade Pilatus alltid frige en fånge åt dem, den som de bad om. Nu satt en som kallades Barabbas fängslad tillsammans med upprorsmännen som hade begått mord under oroligheterna. Folket tågade upp till Pilatus och bad honom göra som han brukade. Han svarade:

II ”Vill ni att jag skall släppa judarnas kung?”

I Han förstod att det var av avund mot Jesus som översteprästerna hade utlämnat honom. Men

översteprästerna hetsade upp folket till att begära att han skulle släppa Barabbas i stället. Pilatus sade på nytt:

II ”Vad skall jag då göra med honom som ni kallar judarnas kung?”

I De ropade:

II ”Korsfäst honom!”

I Pilatus frågade:

II ”Vad har han gjort för ont?”

I Men de ropade ännu högre:

II ”Korsfäst honom!”

I Pilatus, som ville göra vad folket begärde, frigav Barabbas. Jesus lät han piska och utlämnade honom sedan till att korsfästas.

Soldaterna förde in honom på gården, alltså i residenset, och kallade samman hela vaktstyrkan. De klädde honom i en purpurröd mantel och vred ihop en krans av törne och satte den på honom. Sedan hälsade de honom:

II ”Leve judarnas konung!”

I De slog honom i huvudet med en käpp, spottade på honom och föll på knä och hyllade honom. Och när de hade hånat honom tog de av honom den röda manteln och satte på honom hans egna kläder och förde ut honom för att korsfästa honom.

En man som just kom förbi på väg in från landet, Simon från Kyrene, far till Alexandros och Rufus, tvingade de att bära hans kors. De förde Jesus till det ställe som kallas Golgota (det betyder Skallen). Där gav de honom vin med myrra, men han tog inte emot det. De korsfäste honom, och de delade hans kläder mellan sig genom att kasta lott om dem. Det var vid tredje timmen som de korsfäste honom. På anslaget med anklagelsen mot honom stod det: Judarnas konung.

Tillsammans med honom korsfäste de två rövare, den ene till höger och den andre till vänster om honom. De som gick förbi smädade honom och skakade på huvudet och sade:

- II** ”Du som river ner templet och bygger upp det igen på tre dagar — hjälp dig själv nu och stig ner från korset.”
- I** Likaså gjorde översteprästerna och de skriftlärda narr av honom sinsemellan och sade:
- II** ”Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa. Han som är Messias, Israels konung, nu får han stiga ner från korset, så att vi kan se det och tro på honom.”
- I** Också de som var korsfästa tillsammans med honom skymfade honom.

Vid sjätte timmen föll ett mörker över hela jorden och varade till nionde timmen. Och vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst:

+ ”*Eloi, Eloi, lema sabachtani?*”

I (det betyder: Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?). Några som stod intill hörde det och sade:

II ”Han ropar på Elia.”

I En av dem sprang bort och fyllde en svamp med surt vin, satte den på en käpp och gav honom att dricka och sade:

II ”Låt oss se om Elia kommer och tar ner honom.”

I Med ett högt rop slutade Jesus att andas.

(En stunds tystnad. Man böjer knä.)

Och då brast förhänget i templet i två delar, uppifrån och ända ner. När officeren som stod vänd mot honom såg honom ge upp andan på det sättet sade han:

II ”Den mannen måste ha varit Guds son.”

I Längre bort stod också några kvinnor och såg på, och bland dem var Maria från Magdala och den Maria som var Jakob den yngres och Joses mor och Salome. De hade följt med honom och tjänat honom när han var i Galiléen. Och där var många andra kvinnor, de som hade gått med honom upp till Jerusalem.

Då det redan hade blivit kväll — det var förberedelsedag, alltså dagen före sabbaten — kom Josef från Arimataia, en ansedd rådsherre, som

också han väntade på Guds rike. Han tog mod till sig och gick till Pilatus och bad att få Jesu kropp. Pilatus blev förvånad över att Jesus redan skulle ha dött. Han kallade till sig officeren och frågade om Jesus verkligen var död. När han fick veta det av officeren skänkte han Josef den döda kroppen. Josef köpte linnetyg, tog ner honom och svepte honom i tyget. Han lade honom i en grav som var uthuggen i berget och rullade en sten för ingången till graven. Maria från Magdala och Maria, Joses mor, såg var han blev lagd.

Förbön

Genom Jesus Kristus som genom sin upphöjelse på korset har dragit alla till sig, ber vi ödmjukt till Fadern.

1. Herre, din son ville samla Jerusalems barn liksom hönan samlar sina ungar under vingarna. Församla alla nationer i en enda kyrka och led dem till firandet av Påsken i det nya, himmelska Jerusalem. Vi ber dig:
Herre, hör vår bön.

2. Herre, på vägen till sitt lidande grät din son över Jerusalem. Upplys det folk ur vilket Frälsaren har framgått, ditt utvalda folk, så att de i Jesus igenkänner den Messias, som de hoppas på. Vi ber dig:
Herre, hör vår bön.

3. Herre, din son antog en tjänares gestalt och var för vår skull lydlig intill döden. Må de som har makten över folken aldrig glömma att makt innebär tjänande. Vi ber dig:
Herre, hör vår bön.

4. Herre, din son gav sitt liv för sina bröder. Må de sjuka och behövande finna hjälp och stöd hos sina medmänniskor. Vi ber dig:

Herre, hör vår bön.

5. Herre, din sons kors är vår ära inför världen. Må vi varje dag ta det på våra axlar i tro, hopp och kärlek. Vi ber dig:

Herre, hör vår bön.

Barmhärtighetens Fader, genom Jesu Kristi lydnad har du frälst alla människor. Må vår bön nå fram till dig, och må de som vi anbefallt åt dig få de nådegåvor som de behöver. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Bön över offergåvorna

Evige Fader, för din Sons och hans lidandes skull vågar vi komma till dig. I kraft av hans fullkomliga offer och helt utan egen förtjänst ber vi om förlåtelse för vår och hela världens synd. Genom honom, Jesus Kristus, vår Herre.

Prefation – Palmsöndagen

Herren vare med er.

Och med din ande.

Upplyft era hjärtan.

Vi har upplyft dem till Herren.

Låt oss tacka och lova Herren, vår Gud.

Det är tillbörligt och rätt.

Ja, sannerligen är det tillbörligt och rätt att vi tackar och lovar dig alltid och överallt, helige Fader, allsmäktige, evige Gud, genom Jesus Kristus, vår Herre.

Han som var utan synd gick av fri vilja i döden för oss syndare, han som var oskyldig lät sig dömas för oss orättfärdiga.

Hans död plånar ut våra skulder, hans uppståndelse gör oss rättfärdiga och helgar oss.

Därför lovar vi dig med alla änglar, vi prisar dig i glädje och sjunger till din ära:

Kommunionantifon (Matt 26:42)

Fader, om denna bägare inte kan gå förbi mig utan jag måste tömma den, så låt din vilja ske.

Bön efter kommunionen

Herre, i tacksamhet för dina dyrbara gåvor ber vi att Kristi bittra lidande och död ger oss uthållighet att gå den väg vars mål du visat oss i hans uppståndelse. Genom honom, Jesus Kristus, vår Herre.